

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
KYIV NATIONAL UNIVERSITY OF CONSTRUCTION AND
ARCHITECTURE

БАКАЛАВР
(освітній ступінь / educational level)

Кафедра / Chair ФІЛОСОФІЇ

«Затверджую/ Approve»

Голова НМР факультету /

Faculty Chairman of SMC

Олександр ТЕРЕНТЬЄВ

« »   2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
WORKING PROGRAM OF THE EDUCATIONAL COMPONENT
OK5 Історія філософії та філософської думки**

(шифр на назва освітньої компоненти / code and name of the educational component)

Шифр/ code	назва спеціальності, освітньої програми / name of specialty, educational program
123	«Комп'ютерна інженерія» ОП «Комп'ютерні системи і мережі»
125	«Кібербезпека» ОП «Безпека інформаційних і комунікаційних системі»

Мова викладання / Teaching language: українська

Розробники / Developers:

Олександр ГАЛУШКО, кандидат філософських наук,
доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання /
surname and initials, academic degree, rank)

(підпис / signature)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Філософії

The work program was approved at the meeting of the chair

Протокол/ Protocol № 15 від / of «26» червня 2024 р.

Завідувач кафедри / Head of Chair

Іван ЧОРНОМОРДЕНКО/

Схвалено гарантом освітньої програми / Approved by the educational program guarantor

Гарант ОП / Guarantor of EP

/Свгенія ШАБАЛА /

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності /

Considered at the meeting of the scientific-methodical commission of the specialty

Протокол/ Protocol №   від / of « »   2024 р.

**ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ /
EXTRACT FROM THE CURRICULUM PLAN**

Шифр / Code	Назва спеціальності, освітньої програми/ name of specialty, educational program	Форма здобуття ВО / Form of study: денна / full-time										Форма контролю / Form of control	Семестр / Semester	Погодження заступником декана факультету/ Approval by the deputy dean of the faculty		
		Кількість кредитів ECTS/ ECTS credits		Кількість годин / Number of hours					Кількість індивідуальних робіт / Number of individual tasks							
		Всього / Total volume	Разом/ Total volume	Аудиторних / Auditory			Самостійна робота / Individual work	КП/ CP	КР/ CW	РГР/ CGW	Конт.роб/ Ind.task					
				у тому числі / including:												
лекції / lectures	лаборатор / laboratory	практичні / practical														
123/ 125	«Комп'ютерна інженерія» ОП «Комп'ютерні системи і мережі»/ «Кібербезпека» ОП «Безпека інформаційних і комунікаційних системі»	3,0	90	30	20		10	60					1	ек з	3	

**Анотація. Мета та завдання освітньої компоненти/
Abstract. The purpose and tasks of the educational component**

Пререквізити/ Prerequisites:

Метою вивчення курсу «Історія філософії та філософської думки» як складової освітньо-професійної програми «Комп'ютерні системи і мережі»/«Безпека інформаційних і комунікаційних системі» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 123 «Комп'ютерна інженерія»/125 «Кібербезпека» полягає в тому, щоб надати здобувачам теоретичні і практичні знання за допомогою яких вони б змогли оволодіти філософськими компетентностями системного наукового світогляду, науковою методологією та основам професійної етики. Вироблення у здобувачів цілісної концептуальної картини розуміння історії філософії та її ролі для розвитку світогляду та загальнокультурного поля людства.

Завдання освітньої компоненти – забезпечити засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності, ознайомити із наявними філософськими концепціями, теоріями та визначними філософами, які розкривають плюралізм філософського мислення, створити умови для формування світоглядно-методологічної культури здобувачів.

У результаті вивчення освітньої компоненти студент повинен **знати:**

- предмет та функції філософії;
- світогляд та його історичні типи; генезис філософії та її співвідношення з іншими типами світогляду;
- історію розвитку філософської думки, у тому числі і в Україні;
- особливості та основні поняття фундаментальних філософських шкіл та напрямків;
- рівні та форми виявлення буття, зокрема, людські виміри проблеми буття;
- види, рівні та форми пізнання, їх особливості;
- діалектику пізнання та проблеми істини;
- сутність філософської антропології та соціальної філософії;
- сутність глобальних проблем, причини їх походження, наслідки.

вміти:

- орієнтуватись в загальних філософських концепціях і напрямках;
- володіти термінологічно-категоріальним апаратом філософського дослідження;
- аналізувати світоглядні проблеми сучасності;
- окреслювати умови, можливості та рівні пізнання, його різновиди та форми;
- практично застосовувати методи і форми наукового пізнання;
- розуміти сутність внутрішнього світу людини та розглядати її в окресленнях свободи, пошуку та утвердження життєвих сенсів;
- розуміти сутність та динаміку соціальних процесів;
- орієнтуватись в основах етики людини та етики вченого;
- давати класифікацію та філософський аналіз глобальних проблем сучасності.

Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни / Link to the page of the electronic educational and methodological complex of the discipline: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=1829>

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти / Competencies of students of the educational program, which are formed as a result of assimilation of the educational component

Код/ Code	Зміст компетентності / Content of competence
Інтегральна компетентність / Integral competence	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності в комп'ютерній галузі або навчання, що передбачає застосування теорій та методів комп'ютерної інженерії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності / General competences	
Z1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
Z2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
Z3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Z7	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
Z9	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Z10	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти / Program results of students of the educational program, formed as a result of assimilation of the educational component

Код/ Code	Програмні результати / Program results
N4	Знати та розуміти вплив технічних рішень в суспільному, економічному, соціальному і екологічному контексті.
N8	Вміти системно мислити та застосовувати творчі здібності до формування нових ідей.
N14	Вміти поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та виробничих інтересів.

N16	Вміти оцінювати отримані результати та аргументовано захищати прийняті рішення.
N20	Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань, удосконалення креативного мислення.
N21	Якісно виконувати роботу та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.

Зміст курсу / Course content:

Модуль 1. Філософія як універсальний тип знання. Історія філософії.

Змістовий модуль 1. Історія філософської думки стародавнього світу.

ЛЕКЦІЯ 1. Тема. Вступ до філософії.

ЛЕКЦІЯ 2. Тема. Філософія стародавньої Індії та Китаю.

ЛЕКЦІЯ 3. Тема. Антична філософія.

ЛЕКЦІЯ 4. Тема. Середньовічна філософія.

ЛЕКЦІЯ 5. Тема. Філософія епохи Відродження.

ЛЕКЦІЯ 6. Тема. Філософія Нового часу і доби Просвітництва. Німецька класична філософія.

ЛЕКЦІЯ 7. Тема. Сучасна світова філософія («Філософія життя», позитивізм, прагматизм, екзистенціальна філософія, феноменологія.).

ЛЕКЦІЯ 8. Тема. Історія філософської думки в Україні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1. Вступ до філософії. Антична філософія. Середньовічна філософія.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2. Філософія епохи Відродження. Філософія Нового часу і доби Просвітництва. Німецька класична філософія.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3. Сучасна світова філософія («Філософія життя», позитивізм, прагматизм, екзистенціальна філософія, феноменологія). Історія філософської думки в Україні.

Змістовий модуль 2. Практична філософія. Проблеми науки, людини, суспільства, цивілізації і культури.

ЛЕКЦІЯ 9. Тема. Гносеологія. Філософія науки і техніки. Теорія та методи пізнання. Свідомість як філософська проблема.

ЛЕКЦІЯ 10. Тема. Філософська антропологія і проблеми людини в сучасному суспільстві. Цінності в житті людини та суспільства. Проблема взаємодії

суспільства і природи. Глобальні проблеми сучасності. Футурологія.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4. Метафізика та онтологія. Гносеологія. Філософія науки і техніки. Теорія та методи пізнання. Свідомість як філософська проблема.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5. Філософська антропологія і проблеми людини в сучасному суспільстві. Філософська теорія цінностей (Аксіологія). Соціальна філософія та філософія історії. Проблема взаємодії суспільства і природи. Глобальні проблеми сучасності. Футурологія.

Індивідуальне завдання / Individual task

1. Виконання індивідуального завдання у вигляді написання реферату або есе. Реферат - обсягом 11-15 с. формат А4 з планом на початку роботи і списком використаних джерел наприкінці. Кількість рефератів – 1. Есе - це форма творчої, самостійної роботи студента. Обсяг 2-5стор. не враховуючи титульної сторінки, шрифт-14, інтервал-1,5. В роботі надається особиста позиція автора з проблеми та висновки.

Структура роботи:

- титульний аркуш
- вступ
- основна частина (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи)
- висновок
- список літератури (посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), **дотримання норм доброчесності.**

Тематика індивідуальних завдань

1. Генезис філософії.
2. Філософія як раціонально-теоретична форма світогляду.
3. Філософія як універсальний синтез культури.
4. Специфіка методу філософії.
5. Роль філософії у практиці та пізнанні.
6. Функції філософії.
7. Значення філософії у житті.
8. Структура філософського знання: онтологія, гносеологія, аксіологія, антропологія
9. Сократ: життя, основні філософські ідеї.
10. Софісти як опоненти Сократа.
11. Платон як учень Сократа.
12. Теорія «ідеальної держави» Платона: сучасний погляд.
13. Аристотель як фундатор системи наук.
14. «Знакові постаті» у філософії епохи еллінізму
15. Проблеми етики в елліністично-римській філософії
16. Дискусія про універсалії: номіналізм - концептуалізм - реалізм
17. Арабомовна філософія, її особливості

18. Гармонія знання та віри у середньовічній філософії
19. Віра у структурі людської свідомості
20. Пантеїзм - специфічна риса натурфілософії Відродження
21. Астрономічні відкриття М. Коперника та Дж. Бруно, їх світоглядне значення
22. Соціальні утопії доби Відродження
23. Нове розуміння людини в епоху Відродження
24. "Нова Атлантида" Ф. Бекона.
25. Проблема розуміння буття, природи, пізнання, людини у філософії Нового часу.
26. Вчення про субстанцію в епоху Нового часу (Декарт, Спіноза, Лейбніц).
27. Галілей – засновник сучасного природознавства.
28. «Етика» Спінози.
29. Просвітницький ідеал людини
30. Значення «Енциклопедії наук, мистецтв та ремесл» для філософії Просвітництва
31. Просвітницькі ідеї в англійській етиці XVIII в. (Шефтсбері, Хатчесон, Мандевіль).
32. Основні напрямки філософії німецького Просвітництва
33. Становлення філософії українського духу у Києво-Могилянській академії.
34. Г. Сковорода – основоположник української класичної філософії.
35. Філософська спадщина Т. Шевченка
36. Німецька класична філософія та її значення у розвитку європейської культури.
37. Космогонічна теорія Канта - Лапласа.
38. Розробка Кантом концепції моралі.
39. Філософська система Гегеля.
40. Гегель про сенс світового історичного процесу.
41. Маркс про сутність держави і суспільства.
42. Надлюдина за творами Ф. Ніцше.
43. "Міф про Сізіфа" А. Камю - життя за законами абсурду.
44. Національний характер філософії І. Франка.
45. Осмислення проблем нації та державності у сучасній українській філософії
46. Соціально-філософські ідеї М. Драгоманова.
47. Соціально-філософські погляди В. Винниченка.
48. Ідеї антропокосмізму у теорії ноосфери В. Вернадського
49. "Філософія серця" (Г. Сковорода, П. Юркевич, Б. Вишеславський та ін.)
50. Філософія техніки: основні проблеми.
51. Методологія та методи наукового пізнання.
52. Наукова раціональність. Зростання наукового знання.
53. Наука та суспільство: принципи взаємодії.
54. Гуманітарний вимір науково-технічного прогресу.
55. Етика науки.
56. Винаходи та винахідництво.
57. Людина як проблема історії філософської думки.
58. Картини світу та образ людини: взаємозв'язок та взаємовплив.
59. Індивід, людина, особистість.
60. Матеріальне, соціальне, духовне у людині.

61. Проблема сенсу людського буття.
62. Особистість на Сході та Заході: культурні моделі та можливість діалогу.
63. Ідеальні образи буття людини у культурі: «діяч», «творець», «гравець», «фантаст».
64. Вплив сучасної масової культури формування особистості.
65. Людина та її свобода у західній філософії XIX – XX ст.
66. Гра як образ ідеального людського життя та спосіб розширення простору можливого.
67. Віртуальні світи: спосіб уникнення реальності чи інструмент самопізнання?
68. Гуманітарна освіта сучасного інженера: необхідність чи надмірність?
69. Глобалізм та антиглобалізм.
70. Філософія "Римського клубу"
71. Історичні аспекти тероризму та способи боротьби з ним у сучасному світі
72. Філософські аспекти "генної інженерії".
73. Філософія війни, війна в XXI ст.
74. Філософія та наука у дослідженні глобальних проблем.
75. Здоров'я світу: філософські аспекти проблеми.
76. Філософія хімії і біотехнологій.
77. Філософські проблеми хімії
78. Філософські проблеми фізики.
79. Філософія математики

Розподіл годин самостійної роботи здобувачів

Вид роботи	К-ть годин
опрацювання матеріалу лекцій	5
підготовка до практичного заняття	2,5
опрацювання окремих тем робочої програми, які не викладаються на лекціях – визначається обсягом тем, винесених на самостійне опрацювання	10,5
підготовка до модульної контрольної роботи	6
підготовка контрольної роботи, реферату	6
підготовка до екзамену	30
Всього	60

Методи контролю та оцінювання знань/ Methods of control and evaluation of knowledge

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (іспит, захист індивідуальної роботи тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності / Academic Integrity Policy

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей

захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування / Attendance Policy

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю / Control methods

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;

- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;

- ступінь сформованості вміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;

- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;

- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;

- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту Здобувачом на заняттях.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, Здобувачи можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат 11-15 с. А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді дидактичного проєкту, у формі презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Семестровий контроль у вигляді екзамену – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем теоретичного, практичного матеріалу з окремої освітньої компоненти за семестр та набуття певних компетентностей, що проводиться як контрольний захід в терміни, встановлені графіком освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Оцінка здобувача складається з балів, отриманих за результатами заходів поточного контролю, оцінки його індивідуального завдання та екзаменаційної оцінки.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які виконали не менше 60% робіт, за яким виконується поточне оцінювання, та отримали позитивну оцінку за виконання індивідуального завдання. Рекомендований розмір складової підсумкового контролю (екзамену) – 40- 60 балів.

За результатом оцінювання відповідей здобувача на екзамені (виконання екзаменаційної контрольної роботи) викладач підсумовує бали поточного оцінювання, інд. роботи та бали за екзамен, зводить до рейтингової оцінки та переводить до оцінок за шкалою ЄКТС та виставляє оцінку у заліково-екзаменаційну відомість.

Порядок переведення оцінок у систему ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	зараховано
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальні критерії поточного оцінювання знань здобувачів

Кіл-ть балів	Критерії оцінювання
90-100	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних/розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові/тестові завдання. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причиннонаслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями
74-89	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових/тестових завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких

	можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями
60-73	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків
0-59	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання. Безсистемне відділення випадкових ознак вивченого; невміння робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.

Розподіл балів для дисципліни
Distribution of points for the discipline with a form of test control

Модуль 1

Поточне оцінювання / Current assessment		Інд. робота / Ind. task	Підсумковий контроль (екзамен)/ Test	Сума балів / Total points
Змістові модулі / Content modules				
1	2			
20	20	20	40	100

Умови допуску до підсумкового контролю / Conditions of admission to the final test

Умовою допуску до задачі іспиту є захист індивідуального завдання (контрольної роботи) та відвідування лекційних занять. З поважної причини (хвороба чи інші обставини непереборної сили) відвідування лекційних занять може бути замінено на виконання реферату за темою лекційного заняття для врахування балів у підсумковому контролі.

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну (після задачі іспиту) від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку

вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни/ Methodological support of discipline

Підручники / Textbooks:

1. Філософія : підручник для студентів ВНЗ / А.М. Пекарник. – Харків : Едена, 2010. – 479 с.
2. Історія філософії: підручник для студентів вищ. закладів освіти / А.К.Бичко [та ін.]. – Київ: Либідь, 2001. – 407 с.
3. Історія філософії: Підручник для вищ. школи / В.Г. Кремень [та ін.]. – 2-е вид., перероб. та доп. – Харків:Прапор, 2003. – 767 с.

Навчальні посібники / Teaching aids:

1. Філософія науки, техніки, архітектури: навч. Посібник /В.А.Рижко, І.В.Чорноморденко, К.М.Покотило, О.С. Галушко [та ін.] ; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. – Київ: КНУБА, 2018 – 199 с.
2. Історія філософії: навч. посібник для студ. вищ. навч. заклад. / В.А.Буслинський. – Львів: Новий Світ – 2000,2007. – 220 с.
3. Історія української філософії : курс лекцій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. С. Горський. – 3-тє вид. – Київ: Наук. думка, 1997. – 285 с.

Конспекти лекцій / Lecture notes:

1. Вступ до філософії : конспект лекцій [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за всіма освітніми програмами всіх спеціальностей / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Новіков Б. В., Богачев Р. М., Муратова І. А., Бабіна С. І., Костроміна Г. М., Пенюк В. Б., Руденко Т. П., Самарський А. Ю. - Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 114 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/48432>
2. Філософія : курс лекцій / В. О. Ханстантинов. – Миколаїв : МНАУ, 2019. – 149 с.
3. Конспект лекцій з курсу «Філософія» (частина перша «Історія філософії») для студентів II курсу / Укл. О. М. Заєць. – Дніпропетровськ: ДВНЗ УДХТУ, 2012. – 94с.

Методичні роботи / Methodical works:

1. Історія філософії та філософської думки: методичні рекомендації для студентів спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Промислове і цивільне будівництво» / Укладачі:О.С. Галушко, А.В. Шарипін, І.В.Чорноморденко та ін. - К.: КНУБА, 2023. – 32 с
2. Історія філософії та філософської думки / Укладачі: І.В. Чорноморденко, Н.М. Лакуша та ін. - К.: КНУБА, 2023. – 32 с
3. Людина. Суспільство. Природа. Філософський дискурс: Посібник для самостійної роботи студентів всіх спеціальностей /уклад.: О.А. Гринько, Н.М. Лакуша та ін. У 2-х ч. – Ч. 1. - К.: КНУБА, 2019. – 48 с.

Інформаційні ресурси / Information resources:

1. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua>
2. Електронна бібліотека матеріалів з філософії Інституту філософії ім.
Г.С.Сковороди https://filosof.com.ua/elektronna_biblioteka
3. Бібліотека КНУБА. <http://library.knuba.edu.ua/>
4. Освітній сайт КНУБА. <https://org2.knuba.edu.ua/>